TABIAT BILAN TANISHTIRISH

FAOLIYAT ISHLANMALARI

NAMUNA

O‘rta guruhlar uchun ”Tabiat bilan tanishtirish” faoliyatlari uchun yillik ish reja

№	Faoliyat mavzulari
1.	Ranglar jilosida-Ona diyor
2.	“Mening shahrim”
3.	“Kuz” Syujetli rasmi asosida suhbat
4.	Uy hayvonlarini ajratishga o‘rgatish.
5.	O‘lkam relefi (shahar, vodiy, daryolar).
6.	Oyga sayohat
7.	Serhosil kuz.
8.	Ko‘chmanchi qushlar haqida albom tomosha qilish
9.	Bog‘da va dalada nimalar yetishtiriladi?
10.	Sabzavotlar
11.	Hayvonot olamida
12.	Sabzavot va mevalarni farqlash
13.	Nonvoy mehnati bilan tanishtirish
14.	Kuzdagi kattalar mehnati.
15.	O‘zbekistonning oq oltini.
16.	“Mushuk va mushukchalar”
17.	Havo, suv, yer usti transportlari.
18.	Yo‘l harakat qoidlarini bilasizmi? mavzusida suhbat
19.	Rangli svetofor mavzusida hikoya tuzish
20.	Chorrahada svetafor, teatriga sayohat
21.	Haydovchilik va Pochtachilik qanday kasb?
22.	Shoshilinch tezkor harakat xizmatlari
23.	“Yong‘in xavfsizligi” mavzusida suhbat
24.	Men haydovchi bo‘laman.
25.	Kim nim a bilan band?
26.	“Mening chiroyli kemacham” mavzusida suhbat
27.	Men sevgan fasl. (Qish fasli haqidagi suhbat)
28.	Qor yog‘moqda
29.	Sog‘lom tishlar so g‘lik garovi
30.	“Sog‘ tanda - sog‘lom aql” faoliyati
31.	“Mening poltocham” shaxsiy hayotdan suhbat faoliyati
32.	“Ustki bosh va oyoq kiyimlarni tayyorlash uchun matoni nimadan tayyorlaydilar” (surat asosida suhbat) faoliyati
33.	To‘kiladigan mahsulotlarni hajmini o‘lchash.
34.	Gigiyena mavzusida ko‘rgazma va rasmlar asosida suhbat
35.	Milliy naqsh
36.	Shaharning diqqatga sazovor joylari
37.	Qishki manzara
38.	Buyumlar, anjomlar va asbob
39.	Askar so‘ziga tushuncha top
40.	Hayvonot bog‘iga sayohat
41.	Men va mening tanam.
42.	Uy hayvonlari
43.	Mening xaq-huquqim
44.	O‘zbekiston millatlar aro tinchlik o‘chog‘i
45.	O‘tgan zamonga sayoxat, “Lampochka” tarixi

46.	O‘tgan zamonga sayoxat. Tarixiy muzeyga sayoxat
47.	Idish buyumlari (oshxona anjomlari)
48.	Amir Temur hiyoboni.
49.	Bahorgi tomchilar
50.	O‘yinchoqlar haqidagi suhbat
51.	Onalar bayrami
52.	Birinchi boychechaklar
53.	Bahor havosi, Bahorgi yomg‘ir
54.	Mening bog‘cham
55.	Buyumlar, anjomlar va asboblar
56.	Qumning xususiyatlari.
57.	Koinot sirlari
58.	Butun dunyoda tinchlik
59.	Fazoga sayoxat
60.	Bizning sayyora, Fazoga sayohat, raketa va samolyotlar.
61.	Buyuk alloma Ibn Sino.
62.	Men, Sen, U, Ular bitta oila
63.	“Bahor keldi” tasviri asosida hikoya
64.	Bahorgi tomchilar
65.	Hashorotlar
66.	To‘kiladigan jismlarni hajmini o‘lchash
67.	“Yong‘in xavfsizligi” mavzusida suhbat
68.	“Bizning yaxshi ishlarimiz” (Bolalar ijodidan)
69.	Hidi yoqadi, arisi chaqadi
70.	O‘zbek xalq idishlari
71.	Inson yashashi uchun zarur bo‘lgan extiyojlar
72.	Bog‘bon mexnati bilan tanishtirish

So‘z boshi

So‘nggi yillarda ijtimoiy buyurtmaning o‘zgarishi ya’ni jamiyatning chuqur fikrlovchi, faol shaxsga ehtiyojini qondirish maktabgacha o‘quv-tarbiya jarayonini yanada kuchaytirish lozimligini ko‘rsatdi. Ta’lim-tarbiya jarayonida zamonaviy texnologiyalar hamda ko‘rgazmali-amaliy metodni takomillashtirish, bolalarda faoliyatni rejalashtirish ko‘nikmalari, ijodkorlikni rivojlantirish taqozo etilmoqda. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirish qiziquvchanlikni oshiradi. Bilish qobiliyati hamda “boshlang‘ich ta’lim imidji” rivojlantiriladi. Ijodiy tasavvur esa bolada intellektual va shaxs sifatlarining shakllanishiga turtki beradi. Maktabgacha yoshdan bolalarni ma’naviy qadriyatlar, milliy merosimizni e’zozlash hamda tabiat boyliklarini asrash kabi ko‘nikmalarni shakllantirib borish, Vatanga sadoqatli avlodni tarbiyalashga imkon beradi.

Tabiat haqidagi bilimlar asta-sekin murakkablashib boradi, bu bosqichda bolalarni alohida predmet va tabiatdagi hodisalar bilan tanishtirish etarli emas, ularga sababiy oqibatlarning aloqadorligi, olam va uning tuzilishi haqida batafsil ma’lumot berish lozim. Bolalarda “Inson-tabiat-jamiyat” tizimining aloqadorligi va qonuniyatlarini tasavvur qilish jarayoni hosil bo‘ladi. Mavjud va mavjud bo‘lmagan tabiiy ob’ektlarni belgilari asosida differentsiatsiya (tabaqalashtirish) jarayoni kechadi. O‘zaro munosabatlar tushuntiriladi ijtimoiy munosabat va tabiat olamining o‘zgarishlari qonuniyatlari, elementar aloqalari o‘rgatiladi. Mana shunday tarzda bolalar tabiat va borliqdagi predmet, hodisalar, ularning sabab va oqibatlarini anglaydilar. O‘quv faoliyatining muvaffaqiyatini ta’minlovchi zaruriy shartlardan biri kattalar va tengdoshlari bilan muloqot qilish ko‘nikmasi rivojlantiriladi. Zamonaviy texnologiyalar, metod va vositalarni to‘g‘ri tanlash lozimki, bolalarda bilishga bo‘lgan qiziqish o‘z ornini yo‘qotmasin. Faol ta’lim metodlari bolalarda tadqiqotchilik faoliyati, ijodiy faoliyatni tashkil etish uchun sharoit yaratadi. Pedagogik jarayonda o‘qitishning passiv, faol, interfaol kabi zamonaviy usullaridan foydalanishning samarasi milliy pedagogikada o‘z isbotini topgan. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirish jarayoni nafaqat ta’limiy faoliyatda balki tarbiyaviy ishlarda, kundalik hayotda kuzatish, sayr, ekskursiya, suhbatlar, oilada ham amalga oshiriladi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirishning metodik jihatlari quyidagilarni tashkil etadi:

• bolalarga savol berish imkoniyatini berish, ularning faolligi va tashabbuskorligini to‘xtatmaslik;
• har bir bola uchun muvaffaqiyatga erishish sharoitini yaratish;
• markazlarda tashkil etilgan turli faoliyat jarayonlarida bolalarga tabiat haqida ma’lumot olish imkonini yaratish;
• o‘quv tarbiyaviy faoliyatda har bir bolaning o‘zigagina xos noyob qobiliyatlari, tajribalariga tayanish;
• bolalarni tabiatni yorqin namuna va yaqqol obrazlar orqali tez anglashlarini inobatga olib, ko‘rgazmali materiallardan samarali va o‘rinli foydalanish,

• bolalarni kashfiyotchilikka undash maqsadida muammoli vaziyatlar yaratish, yangi bilimlarini qo‘llash imkoniyatini berish;
• bolalardagi charchoq yoki toliqishni bartaraf etish maqsadida ish shakllari va faoliyat turlarini almashlab turish;
• bolalarga o‘zini namoyon etishlariga keng imkoniyatlar yaratish maqsadida ijodiy va maxsus topshiriqlar berish;
• tarbiyachilar maktabgacha ta’limda o‘yin shakllari, bolalarda tabiat haqida qiziqishlarni oshirish uchun didaktik o‘yin, harakatli va rivojlantiruvchi mashqlar, ijodiy topshiriqlar, bilishga oid hikoyalar, muammoli vaziyatlarni echish kabilardan foydalanadilar.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirish jarayonida quyida keltirilgan shakllardan foydalanish maqsadga muvofiqdir:

- Bevosita ta’limiy faoliyat;
- Viktorina, ko‘rik tanlovlar,bellashuvlar tashkil etish;
- Kuzatish va tajriba o‘tkazish;
- Tabiatga oid badiy asarlar o‘qib berish;
- Bolalarning ijodiy ishlari ko‘rgazmasi va kollektsiyalar tashkil etish;
- Ota-onalar bilan hamkorlikda festivallar o‘tkazish;
- Hududdagi tarixiy obidalar, hiyobon va maktabgacha ta’lim tashkilotida tashkil etilgan “Mini-muzey”dagi faoliyat;
- Turli kasb egalari va o‘quvchilar bilan uchrashuvlar tashkil etish;
- Videoroliklar, ertak va multifilmlar namoyishi.

Tarbiyachilar bolalarda tabiat haqidagi tassavvurlarni shakllantirishda ularda motivatsiyani oshirishlari maqsadga muvofiq. Natijada bolalarda qiziqish ortadi hamda tasavvurlari kengayadi. Bola shaxsining rivojlanishida faoliyat alohida ahamiyatga ega bo‘lib, u tabiatdagi borliqni ko‘radi, tushunadi va tahlil qiladi. Bolalarni tabiat bilan tanishtirish uyg‘unlik yoki integratsion shakldа amalga oshirilsa, ularni maktab ta’limiga tayyorgarligi samarali bo‘ladi.

Ranglar jilosida-Ona diyor.

Faoliyat maqsadi: Mustaqil O‘zbekiston davlati haqidagi tushunchalarni kengayadi. Mustaqillik sharofati bilan qayta tiklangan haq-huquqlar, ozodlik, Erkinlik, o‘z davlat tiliga ega bo‘lish, boyliklarning xalq baxt-saodat manfaati yo‘lida foydalanib kelayotganligi haqidagi tushuncha oladilar. Videoroliklar orqali vatan haqidagi kompozitsiyani va ashulalarni tinglaydilar.

O‘zbekiston Davlat gerbi, bayrog‘i, madxiyasi haqidagi bolalar bilimlari mustaxkamlanadi . Tasvir bo‘yicha rasm chizish malakasini rivojlantirish.

Kerakli jihozlar: Bayram tasvirlangan Videoroliklar, Davlatimiz ramzlari gerbi, bayro g‘i, mavzuga oid rasmlar,o‘yin uchun jihozlar va tasviriy faoliyat markazi.

Faoliyatning borishi: Bolalar, bugungi suhbatimiz syerquyosh O‘zbekiston — ona diyorimiz haqida bo‘ladi. Mana, O‘zbekiston Mustaqilligining __yilligini nishonladik. Bu bayram biz uchun katta bayram, milliy bayram hisoblanadi. Kelinglar sizlar bilan birgalikda Vatanimiz haqidagi kompozitsiyani quramiz. (videoroliklar orqali namoyish etiladi.) ko‘rsatilgan bayram taassurotlarini so‘raydi.

Qani aytinglarchi bolajonlar:

-Bayram dasturida nimalarni ko‘rdingiz?

-mustaqil davlat deganda qanday davlatni tushunasiz?

(o‘z gerb, o‘z madhiyasi, o‘z bayro g‘i, o‘z tili, o‘z chegarasi bor davlat).

To‘g‘ri, mustaqillik sharofati bilan ozod, Erkin bo‘ldik. O‘z davlat tilimizga ega bo‘ldik. Biz o‘z [illegible]oyliklarimizni xalqimiz baxt-saodati, manfaati yo‘lida foydalanish huquqiga ega bo‘ldik.

[illegible] qanday boyliklarga egamiz (paxta, neft, toshko‘mir, oltin, puli,).

[illegible]biyachi: __ yil unchalik katta muddat bo‘lishiga qaramay, O‘zbekiston Respublikasi dunyoga mustaqil [illegible]avlat bo‘lib tanildi.

Hozi[illegible] kunda mustaqil O‘zbekistonning bayrog‘i xilpirab turibdi. Bugungi kunda O‘zbekiston [illegible] juda ko‘p mamlakatlar tan oldi.

[illegible] ramzlari — bayroq, gerb, madxiya O‘zbekiston xalqlarining shon-sharafi, [illegible]dir. O‘zbekiston davlat ramzlari haqidagi kim she’r biladi. (Bolalar javobi).

[illegible] Barakalla [illegible]lar davlat ramzlarini ehzozlash, qadrlash-O‘zbekistonnning qadr-qimmatini, o‘z mamlaka[illegible]n o‘ziga bo‘lgan ishonchni mustaxkamlash demakdir.

O‘z[illegible] faxrlanadigan inson juda ko‘p narsalarga qodir. Bu esa vatanning shon-shuxratini [illegible]rchimiz. Buni bizlar ayniqsa sportchilarimizni chet davlatlarida g‘alaba [illegible]imizni yuqoriga ko‘tarilishidan, madhiyamiz yangrashidan ham bilamiz. [illegible]hilar[illegible]ilarni bilasizlar :

[illegible]ashxur [illegible]hilarimiz ishtirokidagi videolavhalar namoyish etiladi.)

O[illegible]ezident[illegible]igida juda ko‘p binolar, inshoatlar qurildi. shaxrimiz kundan kunga tanib bo[illegible]a o‘z[illegible]

[illegible]ston [illegible]ilan qaraymiz. Kelinglar, bolalar, O‘zbekiston diyorimiz haqidagi s[illegible]eslab[illegible]

Bo[illegible] she[illegible]ular[illegible]lashtiruvchi mashq sifatida «O‘z bayro g‘ingga bor» harakatli o‘yin[illegible]ni, signal byerilganda, bolalarga 4 xil rangdagi bayroqlar qo‘yilga[illegible]orib turadilar.

-Kelinglar [illegible]jonl[illegible]aqollarni aytish qilamiz. Kim ko‘p aytar ekan-?

-Ona yurting o[illegible]omon bo‘lmas.

-Bulbul chamanni [illegible]var, o[illegible]

O‘yin tugagach, bol[illegible]y ras[illegible] taklif etiladi. Bolalar [illegible]assuro[illegible] gerb, Xumo qushini tasv[illegible]ashlari[illegible]

E’tiborga molik jihati: Faoliy[illegible]alar davlat, uning mustaqilligi, mal[illegible] joy[illegible] har bir davlatga, o‘z Vatani —[illegible]stoni[illegible] mustaqillik omillarini bilib [illegible]lar[illegible] ramzlarini bilishga, qiziqish, ular[illegible] ulardan faxrlanish tuyg‘ularini [illegible]ga yerishiladi.

NAMUNA

“Mening shahrim”

Maqsad: O‘zbekistonning poytaxti—Toshkent katta va ko‘rkam shaqar ekanligini tushuntirish, unda joylashgan binolar bilan tanishtirib faxrlanish tuyg‘ularini uyg‘otish.

Kutilayotgan natijalar

- Toshkent O‘zbekistonning poytaxti ekanligini bilib oladilar.
- Markazlashgan binolarning nomini ayta oladilar.
- Mehmonga hurmat ko‘rsatishni o‘rganadilar.
- Faxrlanish tuyg‘usini his qiladilar.

Kerakli jhozlar:

- Suratli kartochkalar "Toshkent 2200 yoshda" mavzusida chiqarilgan albom yoki "Mustaqillik koshonalari" kitobi.
- Katta ko‘g‘irchoq.
- SHirinliklar.

Faoliyatning borishi:

Tarbiyachn: Bolajonlar, bugun guruhimizga xorijdan ko‘garchoq Anna tashrif buyuribdi, keling Anna bilan suhbat kuramiz. Anna Salom bolajonlar. Bolalar salomlashadilar.

- Mening ismim Anna, men Angliyada tug‘ilganman, u yerda katta Big - ben soati va "Temza" daryosi joylashgan, men ona shahrimni judayam yaxshi ko‘raman.

Tarbiyachi: Bolajonlar, biz ham Annaga Toshkentimiz haqida gapirib beraylik: Toshkent- O‘zbekistonning poytaxti, u katta va ko‘rkam markazlashgan shahar, unda juda ko‘plab baland va chiroyli binolar joylashgan.

-Anna sizni hozir Jaxongir Mustaqillik maydoni va "Ezgulik arkasi" sur’ati bilan tanishtiradi.

-Mustaqillik maydonida ezgulik monumenti va favvoralar joylashgan, kiraverishda esa "Ezgulik Arkasi" ustida laylaqlar timsoli tushirilgan.

-Oliy majlis binosi, milliy bank, park, o‘kuv - binolari bir juft boshqa ko‘plab binolar mavjud.

Anna:

Shahringiz chiroyli ekan, menga juda yoqdi.

Tarbiyachi: Bolalar ham ona shaharlarini juda yaxshi ko‘radilar.

Bolalar Annaga Toshkentimiz haqidagi sher va tez aytishni o‘rgataylik. Bolalar javobi.

Toshkentim

Onamdek ardokli ,
Azizsan Toshkentim.
Sen menga kadrdon,
Tug‘ilgan makonim.
Men seni avaylab
Asrayman har chog‘,
Vijdonimdek toza
Tushirmasdan dog‘.

Tez aytish:

Toshkent - Shoshkent bo‘lganmi?
SHoshkent - Toshkent bo‘lganmi?

Bolalar: kel Anna biz bilan tez aytish aytgan...

Faoliyatni yakunlash:

Bolajonlar Annani Toshkentimiz shirinliklari bilan mexmon qilaylik, unga ta’tilda yana Toshkentga mexmon bo‘lib kelishini taklif etamiz.

Bolalar bilimlarinn mustaxkamlash uchun savollar:

- Bolalar O‘zbekiston Respublikasining poytaxti qaer?
- Poytaxtimizda qanday binolar joylashgan?
- Mustaqillik maydonida nimalar aks etgan?
- Toshkent haqida she’r va tez aytishlar aytib bering?

“Kuz” Syujetli rasmi asosida suhbat

Ta’limiy faoliyat maqsadlari

Ta’limiy: tarbiyalanuvchilarda lug‘atni boyitish bo‘yicha ishlarni davom ettirish, nutqning ravon bo‘lishiga e ’tibor berish, bolalarning kuzda kattalarning mehnati haqidagi tushunchalarini mustahkamlash;

Rivojlantiruvchi: bolalarning kuzda yig‘ib olinadigan hosil va paxta yig‘im terimi borasidagi tushunchalarini rivojlantirish;

Tarbiyaviy: bolalarda kattalarning mehnatini qadrlash hissini uyg‘otish.

Kerakli jihozlar: kuzgi hosil yig‘imida kattalar mehnati tasvirlangan ko‘rgazmalar.

Ta’limiy faoliyatning borishi

Tarbiyachi: - Bolajonlar, kuz faslida tabiatda qanday o‘zgarishlar bo‘ladi?

1-bola: - Meva va sabzavotlar pishadi, ularni yig‘ib olish ishlari boshlanadi.

2-bola: - Daraxtlarning bargi sarg‘ayib, kunlar soviy boshlaydi, yomg‘ir yog‘adi.

3-bola: - Dalada paxtalarni paxtakorlar terib olishadi.

Tarbiyachi: - Barakalla, endi mana bu suratga diqqatingizni qarating, unda nimalar tasvirlangani haqida suhbatlashamiz.

4-bola: - Bu suratning bir tomonida kattalar daraxtlardan mevalarni terib, yashiklarga joylab, mashinalarga ortishyapti.

5-bola: - Suratning bir tomonida mehnatkashlar poliz ekinlarini terib olishyapti.

[illegible]-bola: - Mana bu yerda paxtakorlar oppoq paxtalarni terib olishyapti.

Tarbiyachi: - Barakalla, suratda kuzgi yig‘im-terim jarayoni tasvirlangan. Bolajonlar, kuz haqidagi to[illegible]moqlarni birma-bir yodga olaylik-chi.

[illegible]

[illegible] haydasang kuz hayda,
[illegible]uz hayd[illegible]ng yuz hayda.

8-bo[illegible]

[illegible] ko‘rkam,
[illegible]

[illegible]ya[illegible] [illegible]jonlar, endi badantarbiya daqiqasini o‘tkazib olamiz.
[illegible]mal[illegible]z,
[illegible]miz.
[illegible]man-c[illegible]
[illegible] teram[illegible]
[illegible]a m[illegible] [illegible]ta bajartiriladi.)

[illegible]biya[illegible] [illegible]i m[illegible] pazllarni yig‘ib, kuz manzarasini yaratamiz. Buni[illegible] [illegible] [illegible]hunki har bir guruhning manzarasi turlicha shakllardan tashk[illegible].

(Bolala[illegible]izlla[illegible] [illegible]adi.)

Tarbiyachi[illegible] [illegible] moni[illegible]da nimani ko‘ryapsiz?

Bolalar: - P[illegible]asi[illegible]

Tarbiyachi: - Baral[illegible]ng ra[illegible]n?

Bolalar: - Oq.

Tarbiyachi: - Paxt[illegible]shoqm[illegible]

Bolalar: - Yumshoq.

Tarbiyachi: - Endi qiziqar[illegible]man[illegible]nglab javobini ayting.

Bir kilogramm paxta og‘irm[illegible]logra[illegible]mi?

Bolalar: - Paxta va toshning [illegible]larni[illegible] 1 kilogrammdan.

Tarbiyachi: - Barakalla, endi [illegible]tish x[illegible] ganish ustida tajriba o‘tkazamiz. Buning uchun mana idishdagi su[illegible] qo‘sh[illegible]il, ya[illegible]hil, ko‘k rangdagi suvlarga paxtani botiramiz. Paxtalarimiz rangi o‘zgardimi?

NAMUNA

Bolalar: - Paxtalar rangi o‘zgardi.
Tarbiyachi: - Barakalia, paxtalarimiz rangli momiqqa aylandi. Demak, bu paxtalardan yegnimizdagi kiyim-boshlar matosini to‘qish uchun ip olinadi. Turli rangdagi va qalinlikdagi matolar to‘qilib, kiyimlar tikiladi. Shuning uchun paxta hosilini yig‘ib olish ishiga kattalar g‘ayrat bilan kirishadilar. Biz kuzatgan suratda ham meva-sabzavotlar bilan birgalikda paxta hosilini yig‘ib olish ishlari tasvirlangan.

Bolalar bilimlarini nazorat uchun savollar:

Kuzda qanday mevalar pishadi?
Kuzda qanday sabzavotlar pishadi?
Paxta hosili qanday terib olinadi?
Agar hosil kuzda yig‘ib olinmasa, nima bo‘ladi?

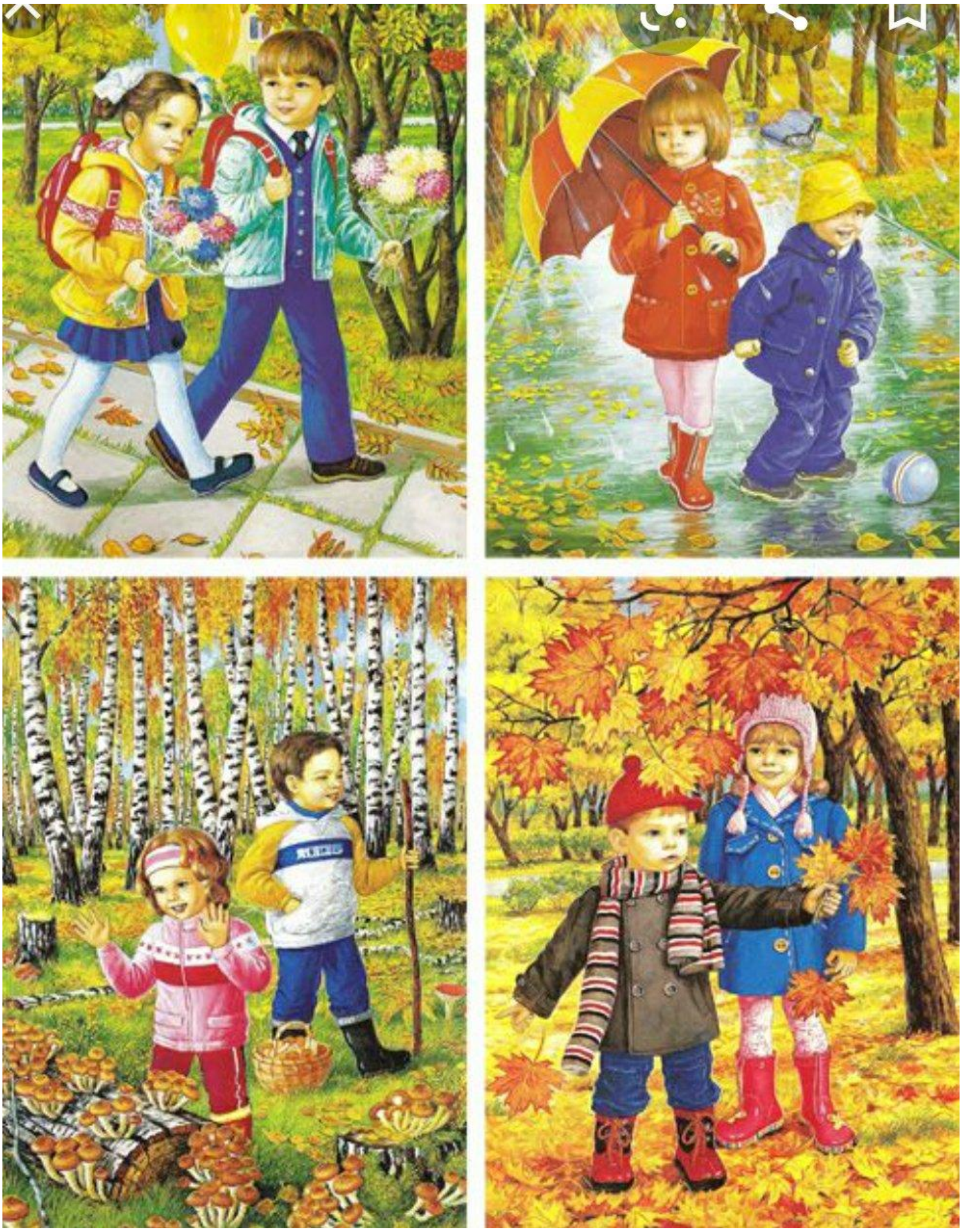

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-saytimiz orqali o'zingizga kerak bo'lgan hujjatlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

+99891-328-88-38 nomerga yoki jek567 izlab telegramga yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

122 listdan iborat o'rta guruhlarga tabiat bilan tanishtirish faoliyat ishlanmalarini to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

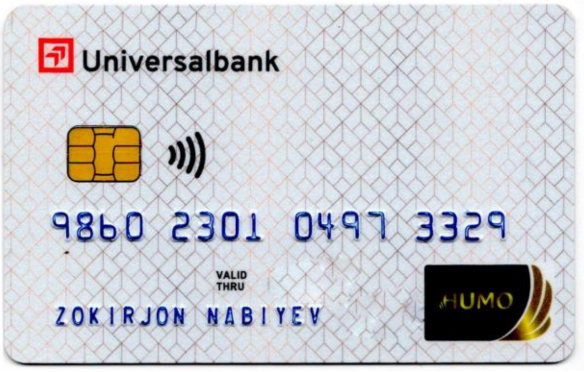

DIQQAT!!!

Sizga bu OMONAT qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.